

SUSIKKO



METSÄHISTORIAN SEURA RY:N JÄSENTIEDOTE

1/2007 23.3.2007

Tervetuloa vuosikokoukseen

Metsähistorian Seura ry:n vuosikokous pidetään keskiviikkona 11.4.2007 klo 12 Tieteiden talolla Helsingissä, Kirkkokatu 6, sali 505.

Vuosikokousasiat:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Kokouksen työjärjestys
5. Tilinpäätös, vuosikertomus (ohessa), tilintarkastajien lausunto ja vastuuvapauden myöntäminen
6. Toimintasuunnitelma (ohessa), tulo- ja menoarvio sekä liittymis-, jäsen- ja kannatusmaksut
7. Yhdistyksen sääntömuutos
8. Hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot ja matkakulujen korvaus
9. Hallituksen jäsenmäärä
10. Hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet erovuoroisten tilalle
11. Kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet
12. Muut asiat
13. Kokouksen päättäminen

Hallitus

Vuosikokouspäivän 11.4.2007 ohjelmassa Cajander-elokuva ja metsähistorian tutkijatapaaminen

Klo 13.30–14.30

Dokumentti A. K. Cajanderista, Tieteiden talo, sali 505

Elokuva kertoo Aimo Kaarlo Cajanderista (1879–1943) Siperian tutkimusmatkailijana, metsäntutkijana ja metsätyyppiteorian kehittäjänä sekä valtiomiehenä. Elokuvan on ohjannut Arvo Ahlroos. Elokuva on valmistunut Suomen Metsätieteellisen Seuran, Metsähistorian Seuran ja tuotantoyhtiö Illume Oy:n yhteistyönä vuonna 2005.

Klo 15–18

Metsähistorian tutkijatapaaminen, Tieteiden talo, 5. krs

Metsähistorian tutkijoilla ja metsähistorian tutkimuksesta kiinnostuneilla seuran jäsenillä on elokuvan jälkeen mahdollisuus vapaamuotoiseen keskusteluun virvokkeiden ja muun tarjoilun lomassa. Tapaamisen tavoitteena on tukea metsähistorian tutkimuksesta kiinnostuneiden verkostoitumista.

Tuore väitös puukaupasta

Jaana Laine

Puukaupan säännöt

Yksityismetsänomistajien ja metsäteollisuuden puukauppa Itä-Suomessa 1919–1939. – Bidrag till kännedom av Finlands natur och folk 168. Societas Scientiarum Fennica. Helsinki 2006.

Myynti:

Tiedekirja, Kirkkokatu 14, 00170 Helsinki;
tiedekirja@tsv.fi; <http://www.tsv.fi>



Jaana Laine väitteli puukaupan säännöistä 3.2.2007 Helsingin yliopistossa. Vastaväittäjänä toimi professori Seppo Vehkamäki. Kuva Risto Hyvärinen.

Maatalous- ja metsätieteiden maisteri Jaana Laineen teoksen kohteena ovat yksityismetsänomistajien ja metsäteollisuuden puukaupan säännöt ja niiden muuttuminen maailmansotien välisenä aikana Itä-Suomessa, erityisesti Karjalassa. Teos on hänen väitöskirjansa Helsingin yliopiston yhteiskuntahistorian laitoksen talous- ja sosiaalishistorian oppiaineeseen.

Jaana Laineen tutkimusote perustuu puukaupan sääntöjen ja todellisuuden jäsentämiseen käytettävissä olleen lähdeaineiston perusteella saatujen kokemusten jäsentämiseen ja yleistämiseen kerronnallisessa muodossa. Keskeinen osa hänen lähdeaineistoaan on kansatieteellistä, ja se on valittu Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Metsäkaupparinteen keruukilpailuun 1.10.1971–31.1.1972 lähetetyistä vastauksista. Muina lähteinä Jaana Laine on käyttänyt metsäteollisuusyhtiöiden kauppakirjoja ja puukaupakirjalomakkeita sekä niihin sisällytettyjä puukaupan ehtoja.

Tutkimuksen perusilmiö on yksittäinen puukauppa, jossa noudatettuja sääntöjä tutkija on tarkastellut kansatieteellisestä aineistosta eristettyjen epäformaalien sääntöjen ja kauppakirjalomakkeiden kirjoitettujen sääntöjen pohjalta.

Historian tutkimuksen metodologiaan perustuvia puukaupan ja -markkinoiden tarkasteluja on Suomessa tehty vähän. Ne on sovitettu lähes poikkeuksetta metsäteollisuusyhtiöiden ja toimialakohtaisen historiankirjoituksen tavoitteisiin. Viimeaikainen puumarkkinoiden tutkimus on tehty yhteiskunta- ja taloustieteiden metodologian ehdoilla. Jaana Laineen valitsema lähestymistapa aiheeseen on onnistunut, ja hänen tarkastelunsa on ilmaisuvoimaista ja elävää. Tutkimus on hyvin jäsenneilty ja kirjoitettu esitykseksi, jossa eri osat on sidottu ehjäksi kertomukseksi. Tekijä on käynyt läpi ja jäsentänyt hahmolliseksi kokonaisuudeksi suuren määrän yksityiskohtaista tietoa.

Tutkimuksen lukemista edesauttaa se, että tekijä kertoo tehneensä sen yksityismetsänomistajan näkökulmasta. Arvonäkökulmaa on vaikeaa tai ehkä mahdotonta välttää tällaisten ilmiöiden tutkimuksessa. Jaana Laine kuvaa hyvin niitä ilmiöitä ja puukaupan puolia, jotka jäävät esimerkiksi yhteiskunta- ja

Kirjan kuvitus on aika vähäistä. Käytettävissä ei ehkä ollut sopivaa kuva-aineistoa, sillä Ruoveden perinneyhjä julkaisi muutama vuosi sitten ensimmäisen perinnekirjansa "Metsien miesten kertomaa", jossa kuvia on hieman enemmän. Tallennustyötä on sen jälkeen jatkettu ja on saatu ainekset tähän uuteen kirjaan. Entisen seitsemän vientisahan pitäjistä löytyy metsäalan kokemuksia ja perinteitä monessa sukupolvessa.

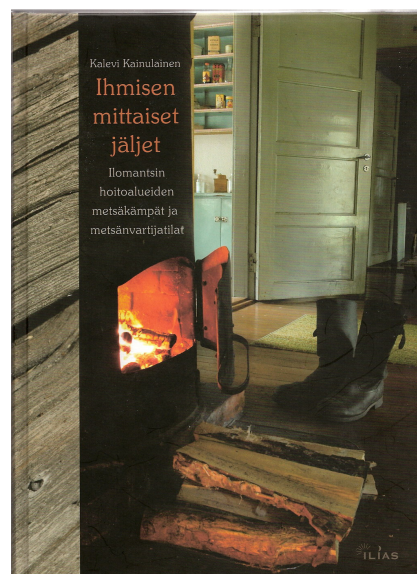
Veikko Vuontisjärvi (toim.): Metsä puhuu – miehet tarinoi. Metsähistoriaa mettäpoikien kertomana Suur-Sodankylän ajoista nykypäivään. 2006. 416 sivua.

Kirja keskittyy Suur-Sodankylän alueelle, johon vielä 1800-luvulla kuuluivat myös nykyisen Pelkosenniemen ja Savukosken pitäjien alueet, mutta se sisältää tietenkin perinnetietoa, joka kuvaa laajemminkin Lapin metsätöiden kehitystä. Pääpaino on ihmisissä. Toimittajalla on ollut monipuolisen taustan ja kokemuksen omaava tukiryhmä. Tukiryhmän lisäksi kirjassa haastatellaan ja esitellään toista sataa Sodankylän alueen metsämiestä ja -naista "kannolta konttoriin". "Metsä puhuu – miehet tarinoi" on täynnään metsien miesten ja naisten muisteluksia ja juttuja. Juttuja ja kaskuja on varsinkin sotien jälkeisten vuosikymmenten suurten savottain ajalta. Kämpillä jos missään tavattiin omaperäisiä persoonia ja siellä aina sattui ja tapahtui kaikenlaista. Seuraavassa Auvojärven savotan kasöörin Onni Riipin kertomaa: *Savotalla oli kerranki oikein pitkä, vankka ja musta miehenroikale, Kivistö nimeltään. Jätkät sitte kerran yllytti sitä, että meneppä sie painimaan tuon kassöörin kanssa. – En mä lähre kenenkään ruhjottavaksi, tuumi mies harvakseen. Kyllä minua helpotti. Minä ko pelkäsin, että jos tuo rojake tulee, niin mihin minä menen piiloon, nauroi Onni.*

Suuret savotat kuuluvat historiaan eikä uusi enää tule. Kaksi kolmasosaa Sodankylän metsistä kuuluu näet nykyisin UKK-puistoon tai on muuten käyttörajoitusten alaisena. On ollut korkea aika koota savotoilla työskennelleiden muisteluksia. Yksityismetsätaloudelle, Lapin metsäfirmoille ja alan uudemmillekin yrittäjille on kirjassa annettu oma roolinsa. Myös Lapin jokien ja järvien uitoista on monenlaista historiaa ja tarinaa, samoin metsien hoidon kehityksestä ja hienoista tuloksista.

Jo haastateltujen suuri määrä kertoo, että kirjan lähdeaineisto on monipuolista ja myös kirjavaa. Se näkyy kirjavuutena myös kirjan rakenteessa ja taitossa, mutta se ei asiasta kiinnostunutta lukijaa paljon haitanne. Kirjassa on monipuolinen kuvitus, mm. kaikista haastatelluista ja esitellyistä ihmisistä on kasvokuva. Veikko Vuontisjärvi ansaitsee kehuja suurtyöstään metsäperinteen vaalijana varsinkin, kun muistetaan, että hän toimitti myös vuonna 2000 ilmestyneen "Kyllä Lappi taamoo - Outakairojen savottatarinoita" -kirjan.

Kalevi Kainulainen: Ihmisen mittaiset jäljet. Ilomantsin hoitoalueiden metsäkämpät ja metsänvartijatilat. 2006. 240 sivua, A4-koko.



metsähistoriakonferenssi. Viime vuonna olimme järjestelyvastuussa; konferenssi pidettiin 17.–19. kesäkuuta Lustossa ja sen lähialueilla.

Pääosan tämänvuotisesta Islannin konferenssin ohjelmasta muodostavat opintoretkeilyt Koillis-Islannissa sekä lännessä Reykjavikin ympäristössä. Konferenssi alkaa keskiviikkona 22.8. illansuussa Akureyrissa Pohjois-Islannissa, josta seuraavan päivän mittaan siirrytään opintoretkeilynä itä-rannikon tuntumaan Egilsstadiriin. Sen lähialueilla sijaitsevat Islannin laajimmat yhtenäiset metsät, ja siellä sijaitsee myös Islannin metsähallinnon keskus.

Egilsstadirissa pidetään 24.8. konferenssin istunto-osa. Illalla lennetään Reykjavikiin, josta 25.8. tehdään koko päivän opintoretkeily lähialueiden luonto- ja kulttuurikohteisiin.

Kotimatkapäiväksi on varattu sunnuntai 26.8., mutta osanottajilla on tietenkin mahdollisuus omatoimisesti pidentää matkaansa.

Lennot Suomesta Islantiin (Akureyriin) maksavat halvinta reittiä noin 500 euroa ja konferenssin järjestelyt matkoineen, majoituksineen ja aterioineen maksavat noin 600 euroa per osanottaja. Järjestelykuluihin on haettu osa-avustusta Pohjoismaiden Kulttuurirahastosta, mutta avustusosuuden määrä saadaan tietää vasta huhtikuun lopulla.

Suomen kiintiö konferenssiin on kymmenen osanottajaa. Osallistumisesta kiinnostuneita Metsähistorian Seuran jäseniä pyydetään ottamaan yhteys allekirjoittaneeseen.

Markku Rauhalhti
p. 050 68 980
rauhalhti@kolumbus.fi



METSÄHISTORIAN SEURA RY TOIMINTAKERTOMUS 2006

* 12. toimintavuosi

Hallituksen esitys 15.2.2007

1. Yleistä

Seuran keskeisiä tavoitealueita kertomusvuonna olivat jäsen- ja esitelmätilaisuudet, kirjahankkeet, asiantuntija-toiminta sekä metsähistorian tutkijoiden keskinäisen yhteydenpidon kehittäminen. Seuran toiminnan tuloksellisuutta edisti ratkaisevasti Metsämiesten Säätiön antama taloudellinen tuki.

Seuran jäsenmäärä 31.12.2006 oli 314 (2005: 294) varsinaista jäsentä ja 10 (2005: 9) kannattajajäsentä.

Seuran hallitus 2006: Markku Rauhalhti puheenjohtaja, Juhani Huittinen varapuheenjohtaja 5.4. saakka, Juhani Huittinen puheenjohtaja, Markku Rauhalhti varapuheenjohtaja 5.4. alkaen, jäsenet Timo Kukko 5.4. alkaen, Jaana Laine, Matti Leikola, Sakari Lepola, Esko Pakkanen 5.4. saakka ja Jarmo Tammenmaa, varajäsenet Eero Hertsi, Timo Kukko 5.4. saakka, Liisa Siipilehto 5.4. alkaen. Hallitus piti viisi kokousta.

Seuran sihteeri: Leena Paaskoski ja taloudenhoitaja: Reija Turunen. Tilintarkastajat: Risto Hyvärinen ja Heikki Lindroos, varalla Tapani Honkanen ja Lauri Vaara.

Metsähistorian Seura ry hyväksyttiin 24.3.2006 Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäseneksi. Seura on lisäksi Metsäkuvaajien Yhteistoimikunnan ja Suomen Metsäyhdistyksen jäsen.

2. Toiminta

2.1. Jäsen- ja esitelmätilaisuudet

Vuosikokous pidettiin 5.4. Annantalossa Helsingissä; osanottajia 17. Vuosikokouksen jälkeen järjestettiin samassa paikassa seminaari ”Rintamalta omaan maahan”, jossa käsiteltiin vuoden 1945 maanhankintalakia ja sen vaikutuksia.

Pohjoismainen metsähistoriakonferenssi järjestettiin 17.–19.6. Lustossa Punkaharjulla. Kolmipäiväiseen tapahtumaan osallistui 31 metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden edustajaa – Tanskasta kolme, Norjasta kahdeksan, Ruotsista kuusi ja Suomesta neljätoista. Edustettuina oli yhdeksän metsämuseota, kolme metsähistorian seuraa ja kolme muuta alalla toimivaa yhteisöä. Järjestelyihin saatiin noin 4.000 euron apuraha Pohjoismaiselta Kulttuuri-rahastolta ja lisäksi tukea useilta metsäalan organisaatioilta.

Kainuu-symposium, opintoretkeily Kainuun metsähistorian kohteisiin, järjestettiin 8.–9.9.2007. Retkeilystä vastasi työryhmä Juhani Huittinen, Jarmo Tammenmaa, Sakari Virtanen ja Tapani Pääkkönen ja siihen osallistui lähes 40 henkeä.

2.2. Tutkimustoiminta

Seuralla ei ollut kertomusvuonna omia tutkimushankkeita. Muihin tutkimushankkeisiin annettiin asiantuntija-apua.

2.3. Julkaisutoiminta

”Metsien käytön historia sanoin ja kuvin” -kirjan käsikirjoitustyötä jatkettiin. Työryhmä: Matti Leikola pj, Seppo Oja, Esko Pakkanen ja Tapani Tasanen. Hankkeeseen oli apuraha Metsämiesten Säätiöltä.

mukaan löytämään Seuran kannalta mielenkiintoisia tutustumiskohteita.

Seuran vuosikokous pidetään Tieteiden Talolla Helsingissä 11.4.2007.

Vuosikokouksen yhteydessä esitetään A.K. Cajanderin elämäntyötä käsittelevä elokuva. Elokuvan jälkeen tilaisuus jatkuu metsähistorian tutkijatapaamisena, johon kaikki metsähistoriasta kiinnostuneet ovat tervetulleita.

1.2. Muut jäsentilaisuudet

Vuoden 2007 kotimaan opintomatka järjestetään Österbotten/Keski-Pohjanmaa -alueella 31.8.–1.9.2007. Opintomatkan järjestelyistä vastaa työryhmä Juhani Huittinen, Matti Palo, Olav Henriksén ja Håkan Nystrand.

Vuonna 2007 järjestetään päiväretkeily Loimaalle Suomen maatalousmuseo Sarkaan, jossa pidetään esitelmätilaisuus 1920–30-lukujen puukaupasta (Jaana Laine).

Vuoden 2008 opintomatka suuntautuu alueelle Pietari–Lisino–Karjalan kannas. Matkaa järjestävät Markku Rauhalampi ja Jaana Laine. Työryhmää täydennetään myöhemmin.

1.3. Tutkimustoiminta

Metsähistorian tutkijoiden yhteisiä seminaareja järjestetään joka kolmas vuosi; seuraava vuonna 2009. Pieni-muotoisempia tutkijatapaamisia järjestetään vuosittain esimerkiksi vuosikokousten yhteydessä.

Metsähistorian Seura edistää metsähistorian tutkimusta myöntämällä 500 euron palkinnon ansiokkaalle pro gradu -työlle. Ensimmäinen palkinto myönnetään vuonna 2008.

Seura tekee aloitteita metsähistorian tutkimus- ja julkaisuhankkeista sekä metsäperinteen tallennuksesta.

1.4. Julkaisutoiminta

Työryhmä Matti Leikola (pj), Seppo Oja, Esko Pakkanen ja Tapani Tasanen jatkavat ”Metsien käytön historia sanoin ja kuvin” -kirjahanketta Metsämiesten Säätiön rahoituksella.

Metsähistorian Seura julkaisee yhteistyössä Luston kanssa seuraavan Vuosiluston keväällä 2008. Toimitetaan aiheita ja aineistoja julkaistavaksi metsä- ja historia-alan julkaisuissa ja lehdissä. Seuran julkaisuja myydään Luston Puodissa (Punkaharju) ja Tiedekirjassa (Helsinki).

1.5. Asiantuntijatoiminta

Seuran edustajat toimivat tarpeen mukaan asiantuntijoina erilaisissa alan hankkeissa.

Metsähistorian Seura antaa asiantuntija-apua Metsien käytön historia -kirjahankkeelle, jonka ensimmäinen vaihe toteutetaan vuonna 2007 yhteistyössä Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen kanssa, mikäli siihen saadaan tarvittava rahoitus. Työryhmän muodostavat Matti Leikola, Jaana Laine, Heikki Roiko-Jokela, Karl-Erik Michelsen, Leena Paaskoski ja Hanna Snellman.

1.6. Tiedotustoiminta

Seuran esite päivitetään. Esite toimitetaan ruotsin-, saksan- ja englanninkielisinä (A4-koko).

Seuran uudistetut www-sivut avataan kevään 2007 aikana.

Jäsentiedote ”Susikko” postitetaan jäsenille kolme kertaa. Seuran toiminnasta tiedotetaan jäsentiedotteen

ehkä vain muutamat almanakkatekstit ja pihkankokoomisohjeet voidaan mainita tätä aikaisempina vastaavina yritelminä.

Eivät Carpelanin tarjoamat metsänhoidon ohjeet nekään ole nykyisen ajan mittapuun mukaan kovin ihmeellisiä: tervanpoltoon hän tarjoaa männyn kantoja kolottujen runkojen sijasta ja kehottaa pontevasti siirtymään uloslämpiviin tupiin tuolloin yleisten savupirttien sijasta. Kaikenlainen keskittäminen, olipa sitten kyseessä sahan, jauhomyllyn tai riihen pystyttäminen, on maaherralle mieleen, näin kun säästetään puuta ja työtä.

Viidentoista vuoden ajan Carpelan ehti toimia Pohjois-Suomen hyväksi, kunnes hänet vuonna 1800 määrättiin Göteborgin ja Bohuslänin maaherraksi ja kaikkien Ruotsin länsirajalla olevien linnoitusten ylikomentajaksi. Ruotsin suhteet Tanskaan olivat kiristyneet ja nyt tarvittiin taitavia sotilaita ja hallintomiehiä torjumaan uutta uhkaa lännestä. Uudessa asemapaikassaan Carpelan, joka oli pariinkin otteeseen pyytänyt päästä takaisin Ouluun, kuoli joulukuussa 1808.

Matti Leikola & Seppo Oja

Neuvo ja Johdatus Maan Wiljelemisen ja Huonen Hallituxen Parandamiseen, Oulunborin ja Cajanin Läänisä Yhteisen Kansan Hywäxi, Koottu ja Kokoonpandu Johan Fredrik Carpelanilda. Suomexi kääntö Samuel Bohmilda, Prowasti ja Kirkoherra. Ulosannettu Wuonna 1793. TURUSA, Prändätty Frenckellin Kirjanprändisä.

Metzän wiljelemisestä.

Ennen kuin Metzän jako on ylikäynyt, eli että puutos aukasee silmät, ja Maan wiljeliät ylösherättää huoleen ja peräänajatuxeen; niin ei welwollista ja oikiaa Mehtän hallitusta ja

wiljelemistä ole odottamistakaan, jonga kanssa yhteisesti aiwan järjettömästi menetetään, ja kaikella tawalla häwitetään, niin että monella kylällä ei enää ole polttopuuta; mutta ei tämä olekkaan ihmet, jos peräänajatellaan, kuinga paljon puita vuosittain kaataan, joista wähän hyödytystä on, waan ne jätetään metzään makaamaan ja mätänemään, ja että 150 vuotta waaditaan, ennen kuin ne ennättäwät kelwollisixi hirsixi kaswaa.

Terwan polttaminen on myös se, joka enimmäen mehtää häwittää, sillä jokaitzeen Tynnyriin waaditaan tawallisesti 40. puuta, josta ainoastansa neljä kyynärätä, joka on kolottu, otetaan, mutta jääny heitetään mätänemään metzäsä. Mehtän säästämisexi, täsä asiassa eteenasetetaan ja kehoitetaan, että niinkuin Ländisen puolen ja muitten Läänein asuwaitet ruweta polttamaan Terwaa männyn juurista eli kannoista, joita täsä maan paikasa ulottuwaitesti löytyy, ja on se kaikille nähtäwä totuus, että männyn juuret owat hywin pihkaiset ja saadan niistä enämmin ja hienombaa Terwaa kuin se on, joka kolopuista tehdän; niin kehoitetaan ja käsketään myös yhteistä kansaa vastaanottamaan se walmistuxen ja polttamisen muoto, kuin se uttera Maanmies Pussinen on ylösandanut, ja se laatu, kuin Waasan Läänisä on tawallinen, jonga kautta enämmin ja parembaa terwaa saadan, ja hinda myös korotettaisiin sen kautta samaan arwoon, kuin Waasan Läänisäkin, joidenga terwa tähän asti aina on maxanut 8. schillingiä enämmin Tukkulmisa, ja sillä tawalla on Oulunborin Lääni vuosittain ollut paitzi 10- eli 12000 Rikintalaria.

Mehtä häwitetään sillä, että Lautoja kirweellä halkastaan, niin muodon kuin kaxi lautaa ainoastans saadan kustakin puusta; ja niinkuin Yhteisen Kansan Härkin- ja Purkumyllyt owat pahoin raketut: ja ehkä enimmitten jokapaikasa löytyy putouxia, niin jauhaa kuitengin yxi osa Maanasuwista heidän elonsa käsikiwellä; niin sentähden kehoitetaan, että jokaitzesa kyläsä rakettaisiin krouwipladinen Saha Jauhomyllyn kanssa yhden katon alle, sillä tawalla kuin Hof-Rådi Nylanderin Mylly yhdesä ojasa Nybyyn KlasiBrukisa on raketu. Tosin waadittaisiin siihen joku kostannus, muta se tulis palkituxi sillä

hyödytyksellä, ja niiden usiambain päivätöiden säästöllä, kuin tällä tawalla voitetaan.

Pärehet, pienet Riihet ja joutawat huonen rakennuxet wähendäwät myös mehtää. Yhteisen Kansan ainoat asundo-huoneet owat sawupiritit ja walon eli näön ainet pärehet; Luonnollisesti wahingoittaa sawu ihmisen silmät, ja estää työntekiän hänen toimituxisansa. Päretoittoin kautta ne usiammat walkian waarat matkaansaatetaan. Taita myös olla mahdollinen, että se tuhkulämmin ja sawu kuin pirteisä on, teke ihmisen sielun noloxi, niin muodon kuin minä harwoin olen hawannut jongun tykönä halua käsitöihin, waan se pimiä talwen aika kulutetaan enimmiten laiskudesa ja matkoisa. Sitä vastaan Kalajoen Pitäjäsä, joka makaa Waasan Läänin rajalla, josa sawupiritit owat poisheitetyt, on kanssa siwo, siistillinen ja uuttera; tekee kaikkinaisia käsitöitä sekä omaksi että muitten tarpeeksi.

Pienet riihet owat wahingolliset, sillä ne häwittäwät paljon mehtää, niihin waaditaan monda päivätyötä, ja niistä monda wahingon walkiata tulee. Elo ei tule myös niissä koskaan hywin puhdistetuxi.

Se tawattomuus on täsä maasa, että raketa monia pieniä aittoja liki kartanota toisensa wiereen, niin että taloisa on usiasti 6, wieläpä 9 senkaldaista.

Ne niin kutzutut awonaiset kodat eli eläwän weden-keittohuoneet owat wahingolliset ja tulee niiden kautta usiasti tulipalot. Että nyt estää näitä wastuxia ja wahingoita niin käsketään yhteistä Kansaa, ei ainoastansa poisheittäwään sawupirtejä ja edellä mainituita tapoja, mutta myös paremmalla järjestyxellä ruweta rakendamaan heidän kartanoitansa, nimitäin:

Asundo-Kartano.

Tawallisesti waaditaan kohtilaiselle maalalle 1:xi Yxi Asundo-Huonet, josa on Tupa eli Pirti, Porstua Kamarin eli Köökin kanssa, wierasten Huonet Waatet-Kamarin kanssa wieresä, kaikki yhden katon alla, ja 1 1/2 kynnäriä korkian kiwijalan päällä.

- - -

Jokaitzesa tuumallisesa Talonpojan Talosa, ilman pelto- kesä- ja talwajon kappaleita kirweitä ja weittä pitä myös löytymään seurawaiset talon asehet: Wasara ja Hohtimet, Rautakanki, Lapiot, Käsisaaha, Stryki- eli Kimbihöylä, Käsi- ja Sarwihöylä, Malka- eli Rekiwääntiö, pieniä Näfweriä, Wara, Kofwelin, suurembia ja pienempiä talttoja, wannethaka, uurretsaha, Karwikirwes, Räckirauta, Hangarauta eli Wihta, Puuwinkkilä, Sirkilä, niin myös Höyläpenkki.

Kuin nämät talosa löytywät, niin taita talon wäki itze kaikkinaisia askareita ja tarpeellisia käsitöitä tehdä, nahkoja paitota muokata ja walmistaa, ilman että niitä kylästä hakia, rahalla tehttä ja ostaa. Pojat pitä jo pienudesta harjotettamaan käsitöihin, ja Tyttäret kehräämään, sukkaa kutomaan, ompelemaan, ja ikään tultua kutomaan. Höyhemä ei pidä myytämään ilman riipimättä, jonga lapset wanhat ja kunnottomatkin taidaisit tehdä, ja ne sitten parembaan hintaan myydä.

Laiskuus upottaa ihmisen pahoin tapohin ja onnettomuuteen, mutta sitä vastaan wireys tuopi myötänsä onnen ja menestyksen. Tätä pitä Wanhembain Lapsiinsa jo pienudesta istuttamaan, ja itze Lasten edellä siinä hywällä esimerkillä käymään.

Ne hirwiät sanomat Lasten käytöistä Wanhembiansa kohtaan yhden ajan toisen perästä, ja murtawat minun helläsydändäni, muistuttawat minulle minun welwollisuuttani, että waroittaa kaikkia Wanhembia, ettei ennen aikaa andaa Lapsillensa Isännän waldaa, waan ylöskaswattaa heitä niin, että he olisi Wanhemmillensa iloxi, itzellensä ja koko Maakunnalle, josa he eläwät, hyödytyxexi ja Jumalalle mielisuosioxi.

Metsähistorian Seura

C/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU

metsahistorian.seura@lusto.fi

www.lusto.fi/seura.html

Puheenjohtaja Juhani Huittinen

Lönnotinkatu 4 A 1, 50100 Mikkeli

P. 050 590 6575 juhani.huittinen@pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja Markku Rauhalhti

Paalikatku 13, 33400 Tampere

P. 050 68 980 rauhalhti@kolumbus.fi

Muut hallituksen jäsenet:

Timo Kukko, Jaana Laine, Matti Leikola,

Sakari Lepola, Jarmo Tammenmaa

Varajäsenet: Eero Hertsi, Liisa Siipilehto

Sihteeri Leena Paaskoski

Mäntyniementie 64

58450 Punkaharju

P. 050 366 9552

leena.paaskoski@lusto.fi

Taloudenhoitaja Reija Turunen

Lusto, 58450 Punkaharju

P. (015) 345 1012

reija.turunen@lusto.fi